Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2015. gada 26. novembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Vide — Atkritumi — Sūtījumi — Regula (EK) Nr. 1013/2006 — Sūtījumi Eiropas Savienības iekšienē — Robežšķērsošanas punkts, kurš atšķiras no tā, kas paredzēts paziņojumā un iepriekšējā piekrišanā — Būtiskas izmaiņas atkritumu sūtījuma noteikumos — Nelikumīgs sūtījums — Administratīvā naudas soda samērīgums

Lieta C-487/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Budapeštas Administratīvā un darba tiesa, Ungārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 22. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 4. novembrī, tiesvedībā

SC Total Waste Recycling SRL

pret

Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség .

TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: piektās palātas priekšsēdētājs Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], kas pilda septītās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši K. Likurgs [*C. Lycourgos*] (referents) un Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*],

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Eiropas Komisijas vārdā – *L. Havas* un *D. Loma-Osorio Lerena*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – ungāru.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 2. panta 35. punkta d) apakšpunktu, 17. panta 1. punktu un 50. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem (OV L 190, 1. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Komisijas 2008. gada 15. jūlija Regulu (EK) Nr. 669/2008 (OV L 188, 7. lpp.; turpmāk tekstā – "Regula Nr. 1013/2006").

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *SC Total Waste Recycling SRL* (turpmāk tekstā – "*Total Waste Recycling*") un *Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség* (Valsts vides un dabas aizsardzības uzraudzības iestāde, turpmāk tekstā – "Valsts uzraudzības iestāde") jautājumā par administratīvo naudas sodu, kuru pēdējā minētā iestāde noteikusi par tiesiskā regulējuma par atkritumu sūtījumiem pārkāpumiem.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Regulas Nr. 1013/2006 preambulas 1., 7., 13., 14. un 33. apsvērumā ir noteikts:

"(1) Šīs regulas galvenais un dominējošais mērķis un sastāvdaļa ir vides aizsardzība, un tās ietekmei uz starptautisko tirdzniecību ir tikai gadījuma raksturs.

[..]

(7) Ir svarīgi atkritumu sūtījumu uzraudzību un kontroli organizēt un reglamentēt tā, lai ņemtu vērā vajadzību saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un cilvēku veselību, kā arī veicinātu vienādu regulas piemērošanu visā Kopienā.

[..]

(13) Lai gan uzraudzība un kontrole pār atkritumu sūtījumiem dalībvalstī ir tās pārziņā, valstu sistēmām, kas attiecas uz atkritumu sūtījumiem, būtu jāņem vērā vajadzība panākt saderību ar Kopienas sistēmu, lai nodrošinātu augstu vides un cilvēku veselības aizsardzības līmeni.

(14) Attiecībā uz to atkritumu sūtījumiem, kas paredzēti apglabāšanai, un uz to reģenerācijai paredzēto atkritumu sūtījumiem, kas nav uzskaitīti III, IIIA vai IIIB pielikumā, ir lietderīgi nodrošināt optimālu uzraudzību un kontroli, prasot iepriekšēju rakstisku piekrišanu šādiem sūtījumiem [turpmāk tekstā – "piekrišana"]. Savukārt šādai procedūrai būtu jāparedz iepriekšēja paziņošana, kas ļauj pienācīgi informēt kompetentās iestādes, lai tās varētu veikt visus vajadzīgos pasākumus cilvēku veselības un vides aizsardzībai. Tas arī ļautu šīm iestādēm izteikt pamatotus iebildumus pret šādiem sūtījumiem.

[..]

(33) Būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu to, ka saskaņā ar Direktīvu 2006/12/EK un citiem Kopienas tiesību aktiem par atkritumiem Kopienā pārvadātos atkritumus, kā arī Kopienā importētos atkritumus visā sūtījuma laikā, tostarp reģenerācijas vai apglabāšanas laikā galamērķa valstī, apsaimnieko, neapdraudot cilvēku veselību un neizmantojot procesus un metodes, kas varētu būt kaitīgi videi. [..]"

4 Šīs regulas 2. pantā "Definīcijas" ir noteikts:

"Šajā regulā:

[..]

35) "nelikumīgs sūtījums" ir jebkāds atkritumu sūtījums, ko veic:

[..]

d) veidā, kas nav būtībā izklāstīts paziņojuma vai pārvietošanas dokumentos [..]."

5 Regulas Nr. 1013/2006 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) daļā ir noteikts, ka uz tādu atkritumu sūtījumiem, kuri paredzēti reģenerācijas darbībām un ietverti šīs regulas IV pielikumā iekļautajā "oranžajā" sarakstā, attiecina iepriekšēja paziņojuma un piekrišanas procedūru saskaņā ar šīs regulas II sadaļu.

6 Saskaņā ar Regulas Nr. 1013/2006 4. pantu, lai veiktu 3. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minēto atkritumu sūtījuma paziņošanu, paziņotājs aizpilda šīs regulas IA pielikumā ietverto paziņojuma dokumentu un attiecīgā gadījumā – minētās regulas IB pielikumā ietverto pārvietošanas dokumentu, ierakstot šajos abos dokumentos vai pievienojot tiem informāciju un dokumentus, kas uzskaitīti šīs pašas regulas II pielikuma 1. un 2. daļā.

7 Regulas Nr. 1013/2006 9. pantā ir paredzēta procedūra attiecībā uz piekrišanu, kuru kompetentās galamērķa, nosūtīšanas un tranzīta iestādes dod attiecībā uz tām paziņotajiem atkritumu sūtījumiem.

8 Regulas Nr. 1013/2006 17. pantā "Izmaiņas sūtījumā pēc piekrišanas" ir noteikts:

"1. Ja būtiski mainās informācija [un/]vai nosacījumi attiecībā uz sūtījumu, par ko ir saņemta piekrišana, tostarp attiecībā uz paredzēto daudzumu, maršrutu, pārvietošanās shēmu, sūtījuma datumu vai pārvadātāju, paziņotājs informē iesaistītās kompetentās iestādes un paziņotāju nekavējoties un, ja vien iespējams, pirms tiek uzsākts sūtījums.

2. Šādos gadījumos iesniedz jaunu paziņojumu, ja vien visas iesaistītās kompetentās iestādes neuzskata, ka ieteiktās izmaiņas nerada nepieciešamību pēc jauna paziņojuma.

[..]"

9 Regulas Nr. 1013/2006 49. panta "Vides aizsardzība" 1. punktā ir noteikts:

"Radītājs, paziņotājs un citi uzņēmumi, kas iesaistīti atkritumu sūtījumā un/vai to reģenerācijā, vai apglabāšanā, veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jebkuri to sūtītie atkritumi tiek apsaimniekoti, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai, un tas tiek veikts videi drošā veidā visā sūtījuma, kā arī reģenerācijas un apglabāšanas laikā. Jo īpaši, ja sūtījums notiek Kopienā, ievēro Direktīvas 2006/12/EK 4. panta prasības, kā arī citus Kopienas tiesību aktus attiecībā uz atkritumiem.

[..]"

10 Šīs regulas 50. pantā "Izpilde dalībvalstīs" ir noteikts:

"1. Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās īsteno. Noteiktajām sankcijām ir jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai savus tiesību aktus attiecībā uz nelikumīgu sūtījumu novēršanu un atklāšanu, kā arī sankcijām, kas tiek piemērotas par šādiem sūtījumiem.

[..]

3. Sūtījumu pārbaudes var veikt jo īpaši:

[..]

d) sūtīšanas laikā Kopienā.

4. Sūtījumu pārbaudes ietver dokumentu pārbaudi, identitātes apliecinājumu un, vajadzības gadījumā, atkritumu fizisku pārbaudi.

[..]"

11 Regulas Nr. 1013/2006 IA pielikuma "Paziņojuma dokuments par atkritumu pārrobežu pārvietošanām/sūtījumiem" 8. aile ir šāda:

8. Paredzētais pārvadātājs(-i)	Reģistrācijas Nr.:
Nosaukums ([7]):	
Adrese:	
Kontaktpersona:	
Tālr.:	Fakss:
E-pasts:	
Transportlīdzekļi ([5]):	

12 Šā IA pielikuma 15. un 16. aile ir šādas:

15. (a) Attiecīgās valstis, (b) kompetento iestāžu koda Nr., kur piemērojams, (c) īpaši izvešanas vai ievešanas punkti (robežu šķērsošana vai osta)						
Eksporta/nosūtīšanas valsts	Tranzīta valsts(-is) (ievešanas un izvešana)					Importa/galamērķa valsts
(a)						
(b)						
(c)						
16. Ievešanas un/vai izvešanas, un/vai eksporta muitas iestādes (Eiropas Kopiena):						
Ievesti:	Izvesti:			Eksports:		

13 Regulas Nr. 1013/2006 IB pielikuma "Atkritumu pārrobežu pārvietošanu/sūtījumu pārvietošanas dokuments" 8. aile ir šāda:

8.(a) 1. pārvadātājs ([3]):	**8.(b) 2. pārvadātājs** ([3]):	**8.(c) Pēdējais pārvadātājs** ([3]):
Reģistrācijas Nr.: Nosaukums: Adrese: Tālr.: Fakss: E-pasts:	Reģistrācijas Nr.: Nosaukums: Adrese: Tālr.: Fakss: E-pasts:	Reģistrācijas Nr.: Nosaukums: Adrese: Tālr.: Fakss: E-pasts:
- - - - - - - Jāaizpilda pārvadātāja pārstāvim - - - - - - -		*Vairāk par trim pārvadātājiem ([4])* ☐
Transportlīdzekļi ([1]): Nodošanas datums: Paraksts:	Transportlīdzekļit ([1]): Nodošanas datums: Paraksts:	Transportlīdzekļi ([1]): Nodošanas datums: Paraksts:

14 Regulas Nr. 1013/2006 IC pielikuma "Īpaši norādījumi paziņojuma un pārvietošanas dokumentu aizpildīšanai" 26. punkts ir formulēts šādi:

"Dokumenta 15. aile (sk. II pielikuma 1. daļas 8. līdz 10., 14. punktu): 15. ailes a) rindā sniedz nosūtīšanas, tranzīta un galamērķa valstu nosaukumus [..] vai katras valsts kodus, izmantojot ISO standarta Nr. 3166 saīsinājumus [..]. Ailes b) rindā attiecīgos gadījumos norāda katras valsts kompetentās iestādes koda numuru, bet c) rindā ieraksta robežpunkta vai ostas nosaukumu un attiecīgos gadījumos muitas iestādes koda numuru kā ievešanas punktu valstī vai izvešanas punktu no konkrētas valsts. Tranzītvalstīm c) rindā sniedz informāciju par ievešanas un izvešanas punktu. Ja kādā sūtījumā iesaistītas vairāk nekā trīs tranzītvalstis, attiecīgo informāciju pievieno pielikumā. Pielikumā norāda plānoto maršrutu starp ievešanas un izvešanas punktiem, iekļaujot iespējamās alternatīvas, arī neparedzētu apstākļu gadījumā."

15 Regulas Nr. 1013/2006 II pielikumā attiecībā uz informāciju un dokumentāciju, kas saistītas ar paziņojumu, tā 1. daļā "Paziņojuma dokumentā iekļaujamā vai tam pievienojamā informācija" ir paredzēts:

"[..]

13. Paredzētie transportlīdzekļi.

14. Paredzētais maršruta plānojums (izvešanas un ievešanas punkts katrā attiecīgajā valstī, tostarp ievešanas Kopienā un/vai izvešanas no Kopienas, un/vai eksporta no Kopienas muitas iestādes) un paredzētais maršruts (maršruts starp izvešanas un ievešanas punktiem), tostarp iespējamās alternatīvas, arī neparedzētu apstākļu gadījumā.

[..]"

16 Minētā II pielikuma 2. daļa "Pārvietošanas dokumentā iekļaujamā vai tam pievienojamā informācija" ir formulēta šādi:

"[..]

3. Transportlīdzekļi.

[..]

5. Maršruta plānojums (izvešanas un ievešanas punkts katrā attiecīgajā valstī, tostarp ievešanas Kopienā un/vai izvešanas no Kopienas, un/vai eksporta no Kopienas muitas iestādes) un maršruts (maršruts starp izvešanas un ievešanas punktiem), tostarp iespējamās alternatīvas, arī neparedzētu apstākļu gadījumā.

[..]"

Ungārijas tiesības

17 2012. gada Likuma Nr. CLXXXV par atkritumiem (*a hulladékról szóló* 2012. *Evi* CLXXXV. *törvény*) 19. panta 1. punktā ir noteikts:

"Atkritumus Ungārijas teritorijā drīkst ievest saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 un Valdības dekrēta par atkritumu pārrobežu sūtījumiem noteikumiem."

18 Šā likuma 86. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Vides aizsardzības iestāde saskaņā ar Valdības dekrētu, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus par naudas sodiem atkritumu apsaimniekošanas jomā, uzliek atkritumu apsaimniekošanas jomā piemērojamo naudas sodu ikvienai fiziskai vai juridiskai personai, individuālajam uzņēmējam vai subjektam bez juridiskās personas tiesībspējas, kas:

a) pārkāpj tiesiskā regulējuma, tieši piemērojama Eiropas Savienības tiesību akta vai administratīva lēmuma noteikumus par atkritumu apsaimniekošanu,

b) veic kādu nosacījumam par piekrišanu, apstiprinājumu, reģistrāciju vai paziņojumu pakārtotu atkritumu apsaimniekošanas darbību vai nu bez šādas piekrišanas, apstiprinājuma, reģistrācijas vai paziņojuma, vai tajos neparedzētā veidā, vai

c) neinformē vai pienācīgi neinformē vides aizsardzības iestādi par blakusproduktu ražošanu vai ģenerēšanu, vai izmanto, izplata vai glabā atkritumus kā produktus vai blakusproduktus."

19 Valdības 2001. gada 21. decembra dekrēta Nr. 271, ar kuru paredz atkritumu apsaimniekošanas jomā piemērojamo naudas sodu apmēru un to piemērošanas un aprēķināšanas noteikumus (*a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló* 271/2001. (XII. 21.) *Kormányrendelet*; turpmāk tekstā – "Valdības dekrēts"), 1. pantā ir noteikts:

"1. Naudas soda apmērs – neskarot šā dekrēta 2. panta 4.–8. punktā un 3. panta 4. punktā noteikto – ir summa, ko iegūst, šajā dekrētā paredzētās naudas soda pamatsummas reizinot ar attiecīgajiem koeficientiem, ar kuriem šīs naudas soda pamatsummas grozītas.

[..]

3. Atkritumu apsaimniekošanas jomā piemērojamā naudas soda pamatsumma (turpmāk tekstā – "pamatsumma") nepārsniedz:

[..]

g) bīstamo atkritumu nelikumīga pārrobežu sūtījuma gadījumā – HUF vienu miljonu."

20 Šī valdības dekrēta 3. pantā ir paredzēts:

"1. Lai aprēķinātu naudas soda apmēru, vispirms ir jānosaka naudas soda pamatsumma.

[..]

4. Atkritumu nelikumīga pārrobežu sūtījuma (tos ievedot, izvedot vai vedot caur valsts teritoriju) gadījumā maksājamā naudas soda apmēru nosaka, reizinot šā dekrēta 1. panta 3. punkta f) vai g) apakšpunktā paredzēto pamatsummu ar atkritumu svara rādītāju. Gadījumā, ja atkritumu svars nav precīzi nosakāms, ir jāņem vērā vidējais aplēšu veidā noteiktās svara skalas rādītājs, kurš izteikts tonnās."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

21 2013. gada 21. oktobrī *Total Waste Recycling* kravas automašīnai, kas pārvadāja 8380 tonnas atkritumu, kuri ietverti Regulas Nr. 1013/2006 IV pielikumā minētajā "oranžajā" sarakstā, proti, atkritumus, uz kuriem attiecas iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, iebraucot Ungārijas teritorijā *Nagylak* robežšķērsošanas punktā, tika veikta robežkontrole.

22 Šī kontrole ļāva konstatēt, ka minētajam sūtījumam bija pievienots Regulas Nr. 1013/2006 IA pielikumā norādītais paziņojuma dokuments, šīs regulas IB pielikumā minētais pārvietošanas dokuments, kā arī šajā regulā paredzētās administratīvas piekrišanas. Tomēr minētajā paziņojuma dokumentā un šajās piekrišanās kā precīzais ievešanas punkts Ungārijas teritorijā bija norādīts *Ártánd* (Ungārija) robežšķērsošanas punkts, kas atrodas gandrīz 180 km uz ziemeļiem no *Nagylak* (Ungārija). *Total Waste Recycling* šajā ziņā ir atzinusi, ka tas, ka minētās kravas automašīnas vadītājs esot mēģinājis Ungārijā iebraukt viņa dzīvesvietai tuvāk esošajā *Nagylak* robežšķērsošanas punktā, esot noticis komunikācijas kļūdas dēļ.

23 Ar 2014. gada 4. februāra lēmumu Valsts uzraudzības iestāde saskaņā ar 2012. gada Likumu Nr. CLXXXV par atkritumiem noteica *Total Waste Recycling* pienākumu samaksāt naudas sodu 8 380 000 Ungārijas forintu (HUF) (apmēram EUR 26 864,26) apmērā par atkritumu apsaimniekošanas jomā noteikto pienākumu neizpildi, kā arī summu HUF 256 500 (apmēram EUR 822,158) procesuālo izdevumu segšanai. Tā savu lēmumu pamatoja, paziņojot, ka lietā aplūkotais sūtījums Ungārijas teritorijā neesot nonācis piekrišanās norādītajā robežšķērsošanas punktā un ka *Total Waste Recycling* neesot informējusi kompetentās iestādes par izmaiņām iepriekš atļautajā maršrutā, tādēļ sūtījums esot bijis nelikumīgs Regulas Nr. 1013/2006 2. panta 35. punkta d) apakšpunkta izpratnē. Lai noteiktu šā naudas soda apmēru, minētā iestāde, piemērojot Valdības dekrētu, noteica maksimālo pamatsummu HUF viena miljona (apmēram EUR 3 205,099) apmērā, kuru tā reizināja ar pārvadāto atkritumu svaru.

24 Savā prasībā *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Budapeštas Administratīvā un darba tiesa) *Total Waste Recycling* lūdz atcelt minēto lēmumu. Tā uzskata, ka neesot noticis atkritumu "nelikumīgs sūtījums" Regulas Nr. 1013/2006 2. panta 35. punkta d) apakšpunkta izpratnē, jo "veids", kādā sūtījums veikts šīs tiesību normas izpratnē, šajā gadījumā – pa autoceļu, neesot mainīts, un ka mainīts esot tikai maršruta plānojums. Prasītāja arī apgalvo, ka no šīs regulas pielikumiem izrietot, ka jēdzieni "transportlīdzeklis" un "maršruta plānojums" esot atšķirīgi – minētās regulas II pielikuma 13. punkts attiecoties uz "transportlīdzekli", turpretim šā pielikuma 14. punkts esot par "maršruta plānojumu".

25 Valsts uzraudzības iestāde lūdz minēto pieteikumu noraidīt. Tā apgalvo, ka, tā kā šajā lietā paredzētais maršruta plānojums esot ticis mainīts, *Total Waste Recycling* saskaņā ar Regulas Nr. 1013/2006 17. panta 1. punktu bija nekavējoties jāinformē kompetentās iestādes. Tā uzskata, ka *Total Waste Recycling* arguments, kurš balstīts uz II pielikumu, neesot pieļaujams un ka nav nozīmes tam, ka tā cenšas atsaukties uz šīs regulas IA pielikumā esošo kodu un saīsinājumu sarakstu.

26 Iesniedzējtiesa uzskata, ka Regulas Nr. 1013/2006 tekstā nav skaidri norādīts, vai tas, ka atkritumu sūtījuma ievešana norādītajā tranzītvalstī notiek no paziņojuma dokumentā un piekrišanā norādītā robežšķērsošanas punkta atšķirīgā robežšķērsošanas punktā, būtu jāuzskata par transportlīdzekļa izmaiņām vai par atkritumu sūtījumu, kurš veikts veidā, kāds nav norādīts paziņojuma dokumentā, un tātad – par atkritumu "nelikumīgu sūtījumu" šīs regulas 2. panta 35. punkta d) apakšpunkta izpratnē, ņemot vērā arī paziņotāja pienākumu saskaņā ar minētās regulas 17. panta 1. punktu nekavējoties informēt kompetentās iestādes par jebkādām būtiskām izmaiņām attiecībā uz sūtījuma noteikumiem, ieskaitot paredzēto maršrutu un maršruta plānojumu. Pieņemot, ka šis sūtījums būtu jāuzskata par nelikumīgu, šī tiesa, ņemot vērā pamatlietas apstākļus, vēl šaubās arī par uzliktā naudas soda samērīgumu.

27 Šajos apstākļos *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Budapeštas Administratīvā un darba tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai ir uzskatāms, ka ar atkritumu sūtījumu, kurš tiek veikts "veidā, kas nav būtībā izklāstīts paziņojuma dokumentā", Regulas Nr. 1013/2006 2. panta 35. punkta d) apakšpunkta izpratnē ir domāti minētās regulas IA un IB pielikumā norādītie transportlīdzekļi (autotransports, dzelzceļa transports, jūras transports, gaisa transports vai iekšējo ūdensceļu transports)?

2) Vai tas, ka iestāde atbilstoši Regulas Nr. 1013/2006 17. panta 1. punktā noteiktajam nav informēta par būtiskām izmaiņām informācijā un/vai nosacījumos attiecībā uz sūtījumu, par ko ir saņemta piekrišana, ļauj atzīt, ka atkritumu sūtījums ir veikts "veidā, kas nav būtībā izklāstīts paziņojuma dokumentā", minētās regulas 2. panta 35. punkta d) apakšpunkta izpratnē un ka tāpēc šis atkritumu sūtījums ir nelikumīgs?

3) Vai ir jāuzskata, ka informācijā un/vai nosacījumos attiecībā uz sūtījumu, par ko ir saņemta piekrišana, ir būtiskas izmaiņas Regulas Nr. 1013/2006 17. panta 1. punkta izpratnē, ja atkritumu sūtījuma ievešana norādītajā tranzītvalstī notiek no piekrišanā un paziņojuma dokumentā norādītā robežšķērsošanas punkta atšķirīgā robežšķērsošanas punktā?

4) Vai – gadījumā, ja atkritumu sūtījums, kas tranzītvalstī nonāk no piekrišanā un paziņojuma dokumentā norādītās vietas atšķirīgā vietā, ir uzskatāms par nelikumīgu atkritumu sūtījumu, – var tikt uzskatīts par samērīgu šā iemesla dēļ uzliktais naudas sods, kura summa ir vienāda ar summu, par kādu naudas sods uzliekams personai, kas neizpilda pienākumu saņemt piekrišanu un iepriekš rakstiski iesniegt paziņojumu?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo, otro un trešo jautājumu

28 Ar pirmo, otro un trešo jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1013/2006 17. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs regulas IV pielikumā norādīto atkritumu sūtījuma, par ko ir saņemta kompetento iestāžu piekrišana, ievešana transzītvalstī no paziņojuma dokumentā norādītā robežšķērsošanas punkta atšķirīgā robežšķērsošanas punktā šīs tiesību normas izpratnē ir jāuzskata par būtiski mainītu informāciju un/vai nosacījumiem attiecībā uz sūtījumu, par ko ir saņemta piekrišana, un apstiprinošas atbildes gadījumā – vai no tā, ka kompetentās iestādes nav tikušas informētas par šīm izmaiņām, izriet, ka atkritumu sūtījums ir nelikumīgs minētās regulas 2. panta 35. punkta d) apakšpunkta izpratnē, jo tas ir "veikts veidā, kas nav būtībā izklāstīts paziņojuma dokumentā".

29 Vispirms ir jāatgādina, ka no Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 1. punkta un preambulas 7. apsvēruma izriet, ka ar šo regulu tiek noteiktas procedūras un kontroles režīmi, kas piemērojami atkritumu sūtījumiem tā, lai tiktu ņemta vērā vajadzība saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un cilvēku veselību. It īpaši no šīs regulas 3. panta 1. punkta un 4. panta 1. punkta, interpretējot tos kopā ar šīs regulas preambulas 14. apsvērumu, izriet, ka par apglabāšanai paredzēto atkritumu un bīstamo atkritumu sūtījumiem starp dalībvalstīm ir iepriekš rakstveidā jāpaziņo kompetentajām iestādēm, lai ļautu šīm iestādēm veikt visus vajadzīgos pasākumus cilvēku veselības un vides aizsardzībai (šajā ziņā skat. spriedumus *Ragn-Sells*, C-292/12, EU:C:2013:820, 52. punkts, kā arī *Shell Nederland un Belgian Shell*, C-241/12 un C-242/12, EU:C:2013:821, 32. punkts).

30 Lai veiktu šādu paziņošanu, Regulas Nr. 1013/2006 4. pantā ir prasīts paziņotājam aizpildīt šīs regulas IA pielikumā ietverto paziņojuma dokumentu un attiecīgā gadījumā – minētās regulas IB pielikumā ietverto pārvietošanas dokumentu, ierakstot šajos abos dokumentos vai pievienojot tiem šīs pašas regulas II pielikuma 1. un 2. daļā uzskaitīto informāciju un dokumentus. Pamatojoties uz visiem šiem dokumentiem un šo minētajām iestādēm paziņoto informāciju, šīs iestādes saskaņā ar Regulas Nr. 1013/2006 9. pantu sniedz vai atsaka savu piekrišanu katram atkritumu sūtījumam.

31 Pēc piekrišanas sniegšanas, ja noteikumi un/vai nosacījumi attiecībā uz sūtījumu, par ko ir saņemta piekrišana, tostarp attiecībā uz paredzēto daudzumu, maršrutu, pārvietošanās shēmu, sūtījuma datumu vai pārvadātāju, tiek mainīti, Regulas Nr. 1013/2006 17. panta 1. punktā paziņotājam ir noteikts pienākums par izmaiņām informēt iesaistītās kompetentās iestādes un saņēmēju nekavējoties un, ja vien iespējams, pirms tiek uzsākts sūtījums.

32 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka no minētā 17. panta 1. punkta interpretācijas skaidri izriet, ka pārvietošanās shēmas izmaiņas ir "[..] būtiski mainīta informācija [un/]vai nosacījumi attiecībā uz sūtījumu, par ko ir saņemta piekrišana". Lietojot formulējumu "tostarp attiecībā uz [..] pārvietošanās shēmu", šajā normā ir norādīts, ka šis izmaiņu veids var būt būtiskas izmaiņas noteikumos un/vai nosacījumos, kas tiek uzskatīti par svarīgiem.

33 Tomēr, kā izriet no Regulas Nr. 1013/2006 II pielikuma 1. daļas 14. punkta, "maršruta plānojums" ir definēts kā "izvešanas un ievešanas punkts katrā attiecīgajā valstī", proti, kā arī ir precizēts minētās regulas IA pielikumā ietvertā "paziņojuma dokumenta" 15. ailē, – robežšķērsošanas punkti.

34 Šiem izvešanas un ievešanas punktiem ir jābūt norādītiem minētajā "paziņojuma dokumenta" 15. ailē, jo tas ir paskaidrots gan minētā dokumenta tekstā, gan Regulas Nr. 1013/2006 IC pielikuma 26. punktā, kurā ir ietverti īpaši norādījumi attiecīgā dokumenta aizpildīšanai.

35 Līdz ar to robežšķērsošanas punkta izmaiņas, kādas ir pamatlietā, ir līdzvērtīgas maršruta plānojuma izmaiņām, kas atbilstoši minētās regulas 17. panta 1. punktam ir "būtiski mainīti" noteikumi un/vai nosacījumi attiecībā uz sūtījumu, par ko ir saņemta piekrišana, un kas ir jāpaziņo kompetentajām iestādēm.

36 Ja šādas izmaiņas ir notikušas, Regulas Nr. 1013/2006 17. panta 2. punktā ir paredzēts, ka principā ir jāiesniedz jauns paziņojums. Iepriekš paziņotā informācija attiecībā uz sūtījumu un attiecīgo iestāžu piekrišanas pēc šīm izmaiņām faktiski vairs neatbilst patiesībai, un tātad nevar tikt uzskatīts, ka attiecībā uz tām būtu sniegta piekrišana.

37 Šis sūtījums, kas atšķiras no iesniegtajā paziņojumā minētā sūtījuma, būtu jākvalificē kā "nelikumīgs", jo šīs regulas 2. panta 35. punkta d) apakšpunkta izpratnē ir "veikts veidā, kas nav būtībā izklāstīts paziņojuma dokumentā".

38 Šī Regulas Nr. 1013/2006 gramatiskā un kontekstuālā analīze izriet no tās teleoloģiskās interpretācijas.

39 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 1013/2006 preambulas 1. apsvērumā ir noteikts, ka šīs regulas mērķis ir vides aizsardzība. Turklāt saskaņā ar minētās regulas preambulas 7. apsvērumu atkritumu sūtījumu uzraudzību un kontroli ir svarīgi organizēt un reglamentēt tā, lai tiktu ņemta vērā vajadzība saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un cilvēku veselību.

40 Attiecībā uz tādiem Regulas Nr. 1013/2006 IV pielikumā minētajā "oranžajā" sarakstā ietverto atkritumu sūtījumiem, kādi tiek aplūkoti pamatlietā, šīs regulas preambulas 14. apsvērumā ir precizēts, ka ir jānodrošina optimāla uzraudzība un kontrole, prasot iepriekš saņemt rakstisku piekrišanu šāda veida sūtījumiem, un ka šādai procedūrai būtu jāparedz iepriekšēja paziņošana, kā rezultātā kompetentās iestādes var būt pienācīgi informētas, lai varētu ne tikai veikt visus vajadzīgos pasākumus cilvēku veselības un vides aizsardzībai, bet arī izteikt pamatotus iebildumus pret šādiem sūtījumiem.

41 Tāda Regulas Nr. 1013/2006 IA pielikumā ietvertajā paziņošanas dokumentā prasītā informācija kā robežšķērsošanas punkts ir vajadzīga arī tādēļ, lai kompetentās iestādes varētu pareizi izpildīt savus uzdevumus.

42 Tādējādi, ja tāda sūtījuma robežšķērsošanas punkta izmaiņas, kurš norādīts paziņojuma dokumentā un attiecībā uz kuru minētās iestādes ir sniegušas piekrišanu, notiek, neinformējot minētās iestādes par izmaiņām, tādējādi pārkāpjot Regulas Nr. 1013/2006 17. panta 1. punktu, minētie uzraudzības un kontroles uzdevumi vairs nevar tikt optimāli nodrošināti saskaņā ar šo regulu.

43 Tātad šādas izmaiņas ir jāuzskata par būtiskām, un šajā ziņā ir jāuzskata, ka uz tām attiecas 17. panta 1. punkts; tādējādi ievešana, kas tranzītvalstī veikta no paziņojuma dokumentā norādītā robežšķērsošanas punkta atšķirīgā robežšķērsošanas punktā, neinformējot par šīm izmaiņām attiecīgās kompetentās iestādes un par sūtījumu neiesniedzot jaunu paziņojuma dokumentu, ir jākvalificē kā "nelikumīgs sūtījums". Pretēja interpretācija atņemtu ar Regulu Nr. 1013/2006 ieviestajām procedūrām un kontroles sistēmām jebkādu lietderīgo iedarbību.

44 Par šo secinājumu nevar radīt šaubas terminoloģiskā problēma, par ko ir vaicāts iesniedzējtiesas uzdotajā pirmajā jautājumā. Ar šo jautājumu minētā iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, vai frāzē "veikts veidā, kas nav būtībā izklāstīts paziņojuma dokumentā", kura ietverta Regulas Nr. 1013/2006 2. panta 35. punkta d) apakšpunktā minētajā "nelikumīga sūtījuma" definīcijā, termins "veids" (ungāru valodā – "módon") attiecas vienīgi uz tādiem transportlīdzekļiem (*szállítás módjai*) (autotransports, dzelzceļa transports, jūras transports, gaisa transports vai iekšējo ūdensceļu transports), kādi paredzēti šīs regulas IA un IB pielikumā.

45 Iemesls, kādēļ šis jautājums tiek uzdots Tiesai, ir saistīts ar Regulas Nr. 1013/2006 ungāru valodas redakciju, kura atšķiras no pārējām šīs regulas valodu redakcijām. Izņemot šīs regulas IA pielikumā esošā "paziņojuma dokumenta" 8. aili, kurā vārdi "szállítási eszköz" termina "transportlīdzekļi" tulkojumā ir lietoti pareizi, šie pēdējie minētie termini kodu un saīsinājumu sarakstā, kas iekļauts pēc minētā šīs regulas IA pielikuma, kā arī minētās regulas IB pielikumā (8. aile un saīsinājumu un kodu saraksts, kas iekļauts pēc šī IB pielikuma) un II pielikumā (1. daļas 13. punkts un 2. daļas 3. punkts) ir atveidoti, izmantojot terminu "szállítás módjait", tādējādi lietojot franču vārda "manière" ["veids"] atbilsmi ungāru valodā, proti, terminu "mód". Tas ir ļāvis *Total Waste Recycling* apgalvot, ka "nelikumīgs sūtījums" Regulas Nr. 1013/2006 2. panta 35. punkta d) apakšpunkta izpratnē ir tikai tad, ja izmantotais transportlīdzeklis atšķiras no paziņojumā norādītā transportlīdzekļa.

46 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru kādā no Savienības tiesību normas valodu redakcijām lietotais formulējums nevar būt vienīgais pamats šīs tiesību normas interpretācijai vai arī tam nevar piešķirt prioritāru nozīmi salīdzinājumā ar pārējām valodu redakcijām. Savienības tiesību normas ir jāinterpretē un jāpiemēro vienveidīgi, ņemot vērā visu Eiropas Savienības valodu redakcijas. Ja Savienības tiesību dokumenta dažādu valodu redakcijas atšķiras, attiecīgā norma ir jāinterpretē, ņemot vērā tiesiskā regulējuma, kurā tā ietilpst, vispārējo sistēmu un mērķi (skat. it īpaši spriedumu *Léger*, C-528/13, EU:C:2015:288, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Tomēr attiecībā uz Regulas Nr. 1013/2006 vispārējo sistēmu un mērķi šā sprieduma 33.–43. punktā ir norādīts, ka, lai kompetentās iestādes, pildot uzraudzības un kontroles uzdevumus, atkritumu sūtījumu jomā varētu veikt visus vajadzīgos pasākumus cilvēku veselības un vides aizsardzībai, šīs iestādes ir pienācīgi jāinformē un ka šajā ziņā ir būtiski, ka to rīcībā ir šīs regulas IA pielikumā ietvertajā paziņojuma dokumentā prasītā informācija, nevis tikai informācija par izmantoto transportlīdzekli.

48 No iepriekšminētā izriet, ka Regulas Nr. 1013/2006 vispārējā sistēma un mērķis liek izraudzīties interpretāciju, saskaņā ar kuru termins "manière" ["veids"], kas ietverts šīs regulas 2. panta 35. punkta d) apakšpunktā, nevar tikt saprasts tādējādi, ka tas nozīmētu vienīgi "transportlīdzekli", bet, gluži pretēji, tam ir jāpiešķir plaša nozīme, tādējādi, ka tas attiecas uz apstākļiem vai noteikumiem, kas ietver šā sūtījuma maršruta plānojumu.

49 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmajiem trijiem jautājumiem ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1013/2006 17. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs regulas IV pielikumā norādīto atkritumu sūtījuma, par ko ir saņemta kompetento iestāžu piekrišana, ievešana tranzītvalstī no

paziņojuma dokumentā norādītā robežšķērsošanas punkta atšķirīgā robežšķērsošanas punktā ir jāuzskata par būtiskām izmaiņām noteikumos un/vai nosacījumos attiecībā uz sūtījumu, par ko ir saņemta piekrišana; tādējādi fakts, ka kompetentās iestādes nav tikušas informētas par šīm izmaiņām, padara atkritumu sūtījumu par nelikumīgu minētās regulas 2. panta 35. punkta d) apakšpunkta izpratnē, jo tas ir "veikts veidā, kas nav būtībā izklāstīts paziņojuma dokumentā".

Par ceturto jautājumu

50 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1013/2006 50. panta 1. punkts, saskaņā ar kuru dalībvalstu piemērotajām sankcijām par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem ir jābūt samērīgām, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz piemērot naudas sodu, kurš noteikts par minētās regulas IV pielikumā norādīto atkritumu sūtījuma, par ko ir saņemta kompetento iestāžu piekrišana, ievešanu tranzītvalstī no paziņojuma dokumentā norādītā robežšķērsošanas punkta atšķirīgā robežšķērsošanas punktā, ja šā naudas soda apmērs atbilst naudas soda apmēram, kāds tiek noteikts gadījumā, ja nav izpildīts pienākums saņemt piekrišanu un veikt iepriekšēju rakstisku paziņošanu.

51 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 1013/2006 50. panta 1. punktā dalībvalstīm ir paredzēts pienākums pieņemt "noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem. [..] Sankcijām ir jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām". Jākonstatē, ka minētajā regulā nav sīkāk reglamentēts, kā minētās valsts sankcijas būtu nosakāmas, un nav arī norādīts neviens skaidrs kritērijs šādu sankciju samērīguma novērtēšanai.

52 Tomēr atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, ja nav veikta Savienības tiesību aktu saskaņošana attiecībā uz piemērojamajām sankcijām par tādu nosacījumu neievērošanu, kas paredzēti ar šiem tiesību aktiem izveidotajā sistēmā, tad dalībvalstu kompetencē ir izvēlēties sankcijas, ko tās uzskata par piemērotām. Tomēr dalībvalstīm ir jāīsteno sava kompetence, ievērojot Savienības tiesības un to vispārējos principus un tātad ievērojot arī samērīguma principu (skat. it īpaši spriedumu *Urbán*, C-210/10, EU:C:2012:64, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).

53 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, lai izvērtētu, vai attiecīgā sankcija atbilst samērīguma principam, ir jāņem vērā tostarp pārkāpuma, par kuru paredzēts uzlikt šo sodu, raksturs un smagums, kā arī šīs sankcijas apmēra aprēķināšanas nosacījumi (skat. it īpaši spriedumu *Rodopi-M 91*, C-259/12, EU:C:2013:414, 38. punkts un tajā minētā judikatūra). Samērīguma princips dalībvalstīm ir jāievēro, arī izvērtējot aspektus, kas, iespējams, ir jāņem vērā, nosakot naudas sodu (spriedums *Urbán*, C-210/10, EU:C:2012:64, 54. punkts).

54 Tomēr valsts tiesas kompetencē, ņemot vērā visus faktiskos un juridiskos apstākļus, kuri ir raksturīgi tajā izskatāmajai lietai, ir galīgi novērtēt, vai sankcijas apmērs nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs attiecīgajos tiesību aktos izvirzīto mērķu sasniegšanai. Samērīguma principa konkrēta piemērošana ir iesniedzējtiesas ziņā, un tai ir jāpārbauda, vai valsts pasākumi ir saderīgi ar Savienības tiesībām, jo Tiesas kompetencē ir tikai sniegt jebkādas norādes par Savienības tiesību interpretāciju, kas ļauj iesniedzējtiesai izvērtēt šādu saderīgumu (šajā ziņā it īpaši skat. spriedumu *Profaktor Kulesza, Frankowski, Jóźwiak, Orłowski*, C-188/09, EU:C:2010:454, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

55 Attiecībā uz sankcijām, kas tiek piemērotas par Regulas Nr. 1013/2006, kuras mērķis ir nodrošināt augstu vides un cilvēku veselības aizsardzības līmeni, normu pārkāpumu, valsts tiesai, pārbaudot šādas sankcijas samērīgumu, ir it īpaši jāņem vērā riski, kādus šis pārkāpums var radīt vides un cilvēku veselības aizsardzības jomā.

56 Tādējādi ir jānorāda, ka naudas sods, kas noteikts par minētās regulas IV pielikumā norādīto atkritumu sūtījuma, par ko ir saņemta kompetento iestāžu piekrišana, ievešanu tranzītvalstī no paziņojuma dokumentā norādītā robežšķērsošanas punkta atšķirīgā robežšķērsošanas punktā un kura pamatsumma

atbilst naudas soda apmēram, kāds tiek noteikts gadījumā, ja nav izpildīts pienākums saņemt piekrišanu un veikt iepriekšēju rakstisku paziņošanu, var tikt uzskatīts par samērīgu tikai tad, ja apstākļi, kādos šis pārkāpums ir izdarīts, ļauj konstatēt, ka jautājums ir par līdzvērtīga smaguma pārkāpumiem.

57 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1013/2006 50. panta 1. punkts, saskaņā ar kuru dalībvalstu piemērotajām sankcijām par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem ir jābūt samērīgām, ir jāinterpretē tādējādi, ka naudas sods, kurš noteikts par minētās regulas IV pielikumā norādīto atkritumu sūtījuma, par ko ir saņemta kompetento iestāžu piekrišana, ievešanu tranzītvalstī no paziņojuma dokumentā norādītā robežšķērsošanas punkta atšķirīgā robežšķērsošanas punktā, ja tā pamatsumma atbilst naudas soda apmēram, kāds tiek noteikts gadījumā, ja nav izpildīts pienākums saņemt piekrišanu un veikt iepriekšēju rakstisku paziņošanu, var tikt uzskatīts par samērīgu tikai tad, ja apstākļi, kādos šis pārkāpums ir izdarīts, ļauj konstatēt, ka jautājums ir par līdzvērtīga smaguma pārkāpumiem. Valsts tiesai, ņemot vērā visus faktiskos un juridiskos apstākļus, kuri ir raksturīgi tajā izskatāmajai lietai, un it īpaši riskus, kādus šis pārkāpums var radīt vides un cilvēku veselības aizsardzības jomā, ir jānovērtē, vai sankcijas apmērs nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs attiecīgajos tiesību aktos noteikto mērķu – nodrošināt augstu vides un cilvēku veselības aizsardzības līmeni – sasniegšanai.

Par tiesāšanās izdevumiem

58 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (septītā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regulas (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Komisijas 2008. gada 15. jūlija Regulu (EK) Nr. 669/2008, 17. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs regulas IV pielikumā norādīto atkritumu sūtījuma, par ko ir saņemta kompetento iestāžu piekrišana, ievešana tranzītvalstī no paziņojuma dokumentā norādītā robežšķērsošanas punkta atšķirīgā robežšķērsošanas punktā ir jāuzskata par būtiskām izmaiņām noteikumos un/vai nosacījumos attiecībā uz sūtījumu, par ko ir saņemta piekrišana; tādējādi fakts, ka kompetentās iestādes nav tikušas informētas par šīm izmaiņām, padara atkritumu sūtījumu par nelikumīgu minētās regulas 2. panta 35. punkta d) apakšpunkta izpratnē, jo tas ir "veikts veidā, kas nav būtībā izklāstīts paziņojuma dokumentā".**

2) **Regulas Nr. 1013/2006, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 669/2008, 50. panta 1. punkts, saskaņā ar kuru dalībvalstu piemērotajām sankcijām par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem ir jābūt samērīgām, ir jāinterpretē tādējādi, ka naudas sods, kurš noteikts par minētās regulas IV pielikumā norādīto atkritumu sūtījuma, par ko ir saņemta kompetento iestāžu piekrišana, ievešanu tranzītvalstī no paziņojuma dokumentā norādītā robežšķērsošanas punkta atšķirīgā robežšķērsošanas punktā, ja tā pamatsumma atbilst naudas soda apmēram, kāds tiek noteikts gadījumā, ja nav izpildīts pienākums saņemt piekrišanu un veikt iepriekšēju rakstisku paziņošanu, var tikt uzskatīts par samērīgu tikai tad, ja apstākļi, kādos šis pārkāpums ir izdarīts, ļauj konstatēt, ka jautājums ir par līdzvērtīga smaguma pārkāpumiem. Valsts tiesai, ņemot vērā visus faktiskos un juridiskos apstākļus, kuri ir raksturīgi tajā izskatāmajai lietai, un it īpaši riskus, kādus šis pārkāpums var radīt vides un cilvēku veselības aizsardzības jomā, ir jānovērtē, vai sankcijas apmērs nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs attiecīgajos tiesību aktos noteikto mērķu – nodrošināt augstu vides un cilvēku veselības aizsardzības līmeni – sasniegšanai.**

[Paraksti]